

Oplæg til drøftelse i Udvalget for Beskæftigelse Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen - og udfordringer på ungeområdet.

Som led i "Aftale om ret til tidlig pension" (2020) er der af et flertal i Folketinget indgået aftale om, at en nytænkning af beskæftigelsesindsatsen samlet set skal tilvejebringe en besparelse på 300 mio. kr. i 2022, 750 mio. kr. 2023 og en årlig besparelse på 1,1 mia. kr. fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde primært inden for ungeområdet.

Aftalen indebærer en varig besparelse på 371 mio. kr. årligt, som altså især omhandler indsatsen over for de unge. Dette medfører en besparelse på ungeområdet i Hedensted Kommune på 2.787.000 kr.

Nytænkningen indeholder en opblødning af proceskrav for indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere, så der fremover må være fire måneder mellem tilbud fremfor som i dag fire uger.

Herudover så indeholder aftalen:

- Ret til mentor ved overgang til uddannelse
- Ny ret til selvfundne virksomhedspraktik og løntilskud for uddannelseshjælpsmodtagere
- Mulighed for digitale samtaler efter seks måneder.

Opblødning af proceskrav for indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere

Der kan fremover være fire måneder mellem de tilbud, som gives til unge, hvor der i dag kun er fire uger.

I årrækken 2016-2020 har Hedensted en aktiveringsgrad på mellem 47 % og 60 % for unge på uddannelseshjælp. I samme periode har rammevilkårsklyngen en aktiveringsgrad på mellem 28 % og 34 %. I perioden er Hedensteds aktiveringsgrad dermed gennemsnitligt 19 procentpoint højere.

Vi anvender i Hedensted Kommune primært virksomhedspraktik og interne udviklingstilbud til unge under 30 år, for at øge deres kompetencer med henblik på, at de kan blive selvforsørgende.

Indsatsen for aktivitetsparate:

Vi har selv for de mest udsatte målgrupper gode erfaringer med dette. Resultaterne i forhold til selvforsørgelse er for tilbuddene følgende (2016 – 2020):

På Vej til Uddannelse og Job:

Arbejde: 8,9 %
Fleksjob: 14,6 %
Ordinær uddannelse: 3,2 %
FGU: 5,1 %

SKUB:

Arbejde: 13,3 %
Ordinær uddannelse: 13,3 %

Støberiet:

Arbejde: 20,0 %
Ordinær uddannelse: 31,4 %
FGU: 14,3 %

U-TURN (Cykelprojekterne mv.)

Arbejde: 39,0 %
Ordinær uddannelse: 42,9 %

Den relationelle Vej:

Arbejde: 10,0 %
Ordinær uddannelse: 20,0 %
FGU: 10,0 %

Løntilskud:

Herudover så har vi med projektet LønMotiverende Indsats fået fokus på, at selv de mest udsatte unge kan profitere af ansættelse med løntilskud.

Resultaterne i dette projekt er indtil videre:

Arbejde: 54,5 %
Fleksjob: 9,1 %
Ordinær uddannelse: 9,1 %

Det fremgår i denne sammenhæng af Marselisborgs afdækning af beskæftigelsesindsatsen, at "mens ingen af rammevilkårsklyngens aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere ansættes i løntilskud, formår Hedensted Kommune at gøre dette for 9 aktivitetsparate svarende til 5% af de aktiverede aktivitetsparate, hvilket er overraskende set i lyset af målgruppens problemstillinger".

Indsatsen for især uddannelsesparate:

Virksomhedspraktikker:

Resultaterne for virksomhedspraktikker er ligeledes i alle årene (undtagen i 2019) gode, og de har en højere effekt end i de kommuner, som vi sammenligner os med.

A-Holdet:

Vi har i Hedensted Kommune ikke nogen nytteindsats, men vi aktiverer alle, der ansøger om uddannelseshjælp og ikke har store begrænsninger i arbejdsevnen, på A-Holdet fra første dag. A-Holdet er et 13-ugers afklaringsforløb, hvor de unge hjælper med at lave forskellige serviceindsatser i Hedensted Kommune. Resultaterne fra A-Holdet er:

- 38,4 % i arbejde
- 16,8 % i uddannelse
- 6,5 % i småjobs

For alle målgrupper (altså både uddannelsesparate og aktivitetsparate) samlet er resultaterne gode, idet forsørgelsestrykket i Hedensted Kommune godt nok er højere end for de kommuner, som vi sammenligner os med, men når dette ses i sammenhæng med, at vi har rigtig mange unge i alderen 18-30 år (pr. 1. juli 2021 81 ud af i alt 275 uddannelseshjælps- og overgangsydelsesmodtagere), der er anbragt af andre kommuner på et af botilbuddene i Hedensted Kommune, så er forsørgelsestrykket faktisk lavt.

Hvad kan vi gøre andersledes?

Det fremgår af aftalen om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen, som ovenfor beskrevet, at der skal ske en opblødning af proceskravene for indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere, så der fremover må være fire måneder mellem tilbud fremfor som i dag fire uger. Dette kan ud fra erfaringerne og fra tallene ovenfor ikke synes, at være nogen rigtig god ide i Hedensted Kommune. Umiddelbart så er det nemlig erfaringen, at mange af de unge regredierer, hvis de kommer til at gå passive i alt for lang tid, mens de rent faktisk profiterer af den vedvarende aktivering og kommer i arbejde og uddannelse som resultat heraf (dette er forskningsmæssigt dokumenteret i bl.a. BIB-projektet)

Samtidig så viser tallene også, at vi skal gøre endnu mere for at gøre vores interne aktiveringstilbud virksomhedsrettede, og at endnu flere unge – også de mest udsatte unge – skal have mulighed for at komme i virksomhedspraktik og i ansættelse med løntilskud – og de der har kompetencerne til at komme i uddannelse, skal have mulighed for udviklingstilbud som i Den relationelle Vej, SKUB og Støberiet, så de kan magte at være i et uddannelsesforløb på trods af de begrænsninger, som fx deres diagnoser giver.

Herudover så viser de foreløbige resultater fra projekt "Videre fra STU", hvor der iværksættes praksisære forløb og virksomhedspraktikker tidligt i STU-forløbet, så gode resultater, at det kan være hensigtsmæssigt at udbrede denne metode til andre indsatser.

Samlet set så vil der kunne være potentiale i

- at lægge SKUB og Støberiet sammen til et samlet udviklingstilbud for unge med Autisme og lignende begrænsninger), så de kan være i stand til at tage en uddannelse eller at være i beskæftigelse (denne sammenlægning vil kunne lade sig gøre, fordi det i LÆRING er besluttet, at undervisningen af de undervisningspligtige elever i Støberiet skal overgå til Ungdomsskolen)

- at bruge erfaringerne fra "Videre fra STU" og ændre fordelingen mellem den faglige undervisning og de praksisnære forløb i STU, så de unge får et mere virksomhedsrettet forløb
- at gøre det samme for Den relationelle Vej og På Vej til Uddannelse og Job, idet der så skal tilknyttes en virksomhedskonsulent til indsatserne
- at etablere ansættelser med løntilskud for flere unge
- at etablere et til to U-TURN forløb hvert år

Ovenstående vil betyde, at der vil kunne ske en besparelse i forhold til de forskellige indsatser, mens der vil skulle ske en opnormering i forhold til yderligere virksomhedskonsulentindsats.

Ret til mentor ved overgang til uddannelse

Det fremgår af Marselisborgs afdækning af beskæftigelsesindsatsen, at andelen af uddannelseshjælpsmodtagere, der går fra at modtage uddannelseshjælp til at modtage SU i Hedensted i årene 2018-2020 ligger på mellem 16 % til 19 %. Det er kontinuerlig lavere end samme andel i rammevilkårsklyngen, hvor andelen ligger på mellem 18 % til 21 %.

Det har i mange år været kendetegnende for Hedensted Kommune, at ikke så mange uddannelsesmodtagere søger uddannelse. Disse tal er selvfølgelig påvirkede af, at vi har så stor en andel af uddannelseshjælpsmodtagerne, der er anbragt af andre kommuner på et af botilbuddene i Hedensted Kommune.

Samtidig så har det i de sidste år også påvirket søgningen, at der har været en vanskelig opstart for FGU-skolen i Horsens, og mange af de unge har derfor ikke søgt optagelse på FGU.

Mange unge – især de der har en mindre god erfaring fra folkeskolen – kan føle sig usikre, når de skal påbegynde en uddannelse, og det er derfor en god ide, at de tilknyttes en mentor ved overgangen.

Der er som sådan dog ikke noget nyt ved dette, da det jo netop i forbindelse med etableringen af FGU-skolerne blev besluttet, at de unge skulle have en Ungeguide som en del af den samlede ungeindsats, og at denne ungeguide skulle støtte dem i forhold til uddannelsesforløbet.

Herudover så har der siden 2013 været ansat mentorer på erhvervsuddannelserne til at støtte eleverne i forbindelse med uddannelsesforløbet.

Endelig så har kommunerne efter reglerne i Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats mulighed for at etablere fastholdelsesmentor for unge, der er udfaldstruende fra en uddannelse.

Om den her omtalte ret til mentor ved overgang til uddannelse vil have nogen mærkbar effekt kan være vanskeligt at sige.

Ny ret til selvfinden virksomhedspraktik og løntilskud for uddannelseshjælpsmodtagere

Som det fremgår ovenfor, så har både virksomhedspraktikker og ansættelser med løntilskud gode effekter for alle målgrupper – om disse vi blive endnu bedre, hvis den unge selv finder praktikken, kan være vanske-

ligt at skønne. Vi skal dog nok fortsat være varsomme med etablering af virksomhedspraktikker og ansættelser med løntilskud hos nære familiemedlemmer.

Mulighed for digitale samtaler efter seks måneder

Der bliver mulighed for at afholde samtaler telefonisk eller over video efter seks måneders ledighed.

Umiddelbart så har vi gode erfaringer med dette fra den periode, hvor vi i meget høj grad brugte digitale samtaler under COVID-19 nedlukningen. Det havde vi for den sags skyld også med digital undervisning af enkelte målgrupper (især unge med autisme).

Vi er i øjeblikket i gang med at lave en opsamling på de erfaringer, som vi har fra perioden, og umiddelbart ser det ud til, at der vil kunne være potentiale i at afholde nogle af samtalerne digitalt.

Uddybning af budgetønske

Ud fra ovenstående er der et budgetønske fra Ungeenheden som følger:

Budgetreduktion som følge af "Nytænkning af Beskæftigelsesindsatsen	2.787.000,00 kr.
Ansættelse af en virksomhedskonsulent målrettet tilbuddene	550.000,00 kr.
Reduktion med én sagsbehandler som følge af digitale samtaler	-470.000,00 kr.
Reduktion ved to undervisere ved sammenlægning af tilbud	-946.690,00 kr.
Samlet budgetønske	1.920.310,00 kr.

Ungeenheden budget vil i henhold til ovenstående herefter kunne nedskrives med 866.890 kr.

Pia Hermanstad
Leder af Ungeenheden